

Σ υ ν ο π τ ι κ ά Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 231** Ιδιοπαθής Υποτροπιάζουσα Περικαρδίτιδα: Αναζητώντας το Μίτο της Αριάδνης

Γ. Λάζαρος, Χ. Βλαχόπουλος, Χ. Στεφανάδης

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- 239** Η Θεραπεία της Κατάθλιψης σε Ηλικιωμένους με Καρδιαγγειακή Πάθηση: Ερευνητικά Δεδομένα και Μελλοντικές Προοπτικές

Α. Στεφανάτου, Ν. Κουρής, Ι. Λεκάκης

- 252** Αυξημένα Επίπεδα Ουρικού Οξέος στην Κολπική Μαρμαρυγή

Κ.Π. Λέτσας, Π. Κοραντζόπουλος, Γ.Σ. Φιλιππάτος, Κ.Κ. Μίχας, Β. Μάρκου, Γ. Γαβριελάτος, Μ. Εφραμιμίδης, Α. Σιδέρης, Φ. Καρδαράς

- 258** Τα Επίπεδα του Εγκεφαλικού Νατριουρητικού Πεπτιδίου Τροποποιούν τη Σχέση Μεταξύ Κάθαρσης Κρεατινίνης και Εμφάνιση Συστολικής Δυσλειτουργίας της Αριστερής Κουρίας σε Ασθενείς με οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο

Χ. Χρυσόχοου, Π. Αγγελόπουλος, Χ. Πίτσαβος, Γ. Μεταλληνός, Ε. Τσιάμης, Δ. Παναγιωτάκος, Χ. Στεφανάδης

ΑΡΘΡΟ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- 267** Μυοκαρδιοπάθεια Tako-Tsubo: Το Σύνδρομο της “Ραγισμένης Καρδιάς”

Σ. Κουλούρης, Σ. Πασρωμάς, Δ. Σακελλαρίου, Θ. Κρατημένος, Π. Πιπερόπουλος, Α.Σ. Μανώλης

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

- 276** Στένωση Πνευμονικής με Εξαιρετικά Υψηλή Κλίση Πίεσης σε νέο Άνδρα

Omer Uz, Omer Yiginer, Mustafa Aparci, Zafer Isilak

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

- 278** Ο Ρόλος της Carperitabine στην Πρόκληση Σπασμού των Στεφανιαίων Αρτηριών

Ε. Τσιάμης, Α. Συνετός, Χ. Στεφανάδης

- 282** Επιτυχής Αγγειοπλαστική με Επικεκαλυμμένο Stent στη Δεξιά Στεφανιαία Αρτηρία Ασθενούς με Δεξιοκαρδία

Κ. Τσιούφης, Δ. Χατζής, Ι. Καλλικάζαρος, Χ. Στεφανάδης

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

- 285** Η Ασπιρίνη στην Πρωτογενή Πρόληψη

Βλ. Ν. Πυργάκης

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 287** Το Μέλλον της Υπερηχοκαρδιογραφίας

Χ. Στεφανάδης

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ · ΕΚΔΟΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πρόεδρος: Βλ. Ν. Πυργάκης

Ποταμιάνου 6, 11528 Αθήνα

Τηλ.: 210 72 58 007, Fax: 210 72 26 139

www.hcs.gr • e-mail: ophcs@hcs.gr

ISSN 1011-79-70

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Π.Ε. ΒΑΡΔΑΣ, MD, PhD

Ηράκλειο, Ελλάς

Χ.Ι. ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

ΒΟΗΘΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Κ. ΑΓΓΕΛΗ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Σ. ΑΔΑΜΚΕΠΕΥΛΑΚΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Ε. ΒΑΒΕΥΡΑΝΑΚΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Χ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Ε. ΜΑΝΙΚΕΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάς

Η. ΜΑΥΡΑΚΗΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάς

Δ. ΤΣΕΥΣΕΥΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Κ. ΤΣΙΓΕΥΦΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Μ. ΓΚΑΤΖΟΥΛΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Ε. ΚΡΑΝΙΑ, PhD

Συνσυνάτι, Η.Π.Α.

Α. Σ. ΜΑΝΩΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Χ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΛΑΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

Π. ΝΙΧΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Γ. ΣΑΡΡΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάς

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΕΣ, MSc

Αθήνα, Ελλάς

Γ. ΧΛΕΥΒΕΡΑΚΗΣ, MSc

Ηράκλειο, Ελλάς

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Δ. ΤΣΕΚΕΥΡΑ, MD

Αθήνα, Ελλάς

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

J.P. Bassand
Besançon, FranceA. Battler
Petah-Tikva, IsraelD. Benditt
Minneapolis, USAG. Breithardt
Munster, GermanyM. Brignole
Lavagna, ItalyD. Brutsaert
Antwerp, BelgiumP. Camici
London, UKS.A. Chen
Taipei, TaiwanA. Colombo
Milan, ItalyJ. Coromilas
New York, USAF. Cosio
Madrid, SpainH. Crijns
Maastricht, NetherlandsJ.C. Daubert
Rennes, FranceH. Drexler
Hannover, GermanyH. Ector
Leuven, BelgiumJ. Farré
Madrid, SpainR. Ferrari
Ferrara, ItalyK. Fox
London, UKS. Furman
New York, USAH. Gavras
Boston, USAB. Grubb
Toledo, USAR. Hall
London, UKJ. Jalife
Syracuse, USAL. Kappenberger
Lausanne, SwitzerlandR. Kenny
Newcastle-upon-Tyne, UKP. Kokkinos
Washington, DC, USAM. Komajda
Paris, FranceJ. Kostis
New Brunswick, USAK.-H. Kuck
Hamburg, GermanyC.P. Lau
Hong Kong, ChinaC. Linde
Stockholm, SwedenB. Lüderitz
Bonn, GermanyT. Lüscher
Zurich, SwitzerlandW. MacKenna
London, UKA. Oto
Ankara, TurkeyC. Pappone
Milan, ItalyF. Pinto
Lisbon, PortugalP.A. Poole-Wilson
London, UKS. Priori
Pavia, ItalyE. Prystowsky
Indianapolis, USAM. Rosen
New York, USAL. Rydén
Stockholm, SwedenS. Saksena
New Jersey, USAP. Schwartz
Pavia, ItalyU. Sechtem
Stuttgart, GermanyP.A. Serruys
Rotterdam, NetherlandsK. Sipido
Leuven, BelgiumR. Sutton
London, UKM. Tendera
Katowice, PolandA. Vahanian
Paris, FranceF. Van de Werf
Leuven, BelgiumH. Wellens
Maastricht, NetherlandsV. Zannis
Boston, USA

ΗΗJC

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Σ. Αγορογιάννης
Αθήνα

Δ. Αθανασιάδης
Αθήνα

Γ. Αθανασόπουλος
Αθήνα

Δ. Αλεξόπουλος
Πάτρα

Κ. Αναγνωστόπουλος
Αθήνα

Λ. Ανθόπουλος
Αθήνα

Α. Αντωνίου
Αθήνα

Ι. Βασιλειάδης
Αθήνα

Β. Βασιλικός
Θεσσαλονίκη

Σ. Βιτάκης
Αθήνα

Ε. Βορίδης
Αθήνα

Β. Βούδρης
Αθήνα

Α. Βραχάτης
Αθήνα

Γ. Βυσσούλης
Αθήνα

Ι. Γιαλάφος
Αθήνα

Ι. Γουδέβενος
Ιωάννινα

Π. Δανιάς
Αθήνα

Π. Δηλαβέρης
Αθήνα

Μ. Ελισάφ
Ιωάννινα

Ν. Ζακόπουλος
Αθήνα

Α. Ζαχαρούλης
Αθήνα

Κ. Ηλιάδης
Αθήνα

Ε. Ηλιοδρομίτης
Αθήνα

Β. Θανόπουλος
Αθήνα

Γ. Θεοδωράκης
Αθήνα

Ι. Καλλιμάζαρος
Αθήνα

Γ. Καρατασάκης
Αθήνα

Χ. Καρβούνης
Θεσσαλονίκη

Κ. Καρύδης
Αθήνα

Δ. Κατρίτσης
Αθήνα

Α. Κατσίβας
Αθήνα

Α. Κίτσιου
Αθήνα

Δ. Κόκκινος
Αθήνα

Α. Κοντόπουλος
Θεσσαλονίκη

Γ. Κοχιαδάκης
Ηράκλειο

Δ. Κρεμαστινός
Αθήνα

Ζ. Κυριακίδης
Αθήνα

Θ. Κωλέττης
Ιωάννινα

Ι. Λεκάκης
Αθήνα

Γ. Λουριδάς
Θεσσαλονίκη

Α. Γ. Μανώλης
Αθήνα

Α. Ι. Μανώλης
Αθήνα

Α. Μιχαηλίδης
Αθήνα

Λ. Μιχάλης
Ιωάννινα

Σ. Μουλόπουλος
Αθήνα

Ι. Νανάς
Αθήνα

Ι. Φεικονομίδης
Αθήνα

Χ. Ολύμπιος
Αθήνα

Γ. Παλατιανός
Αθήνα

Κ. Παπαδόπουλος
Θεσσαλονίκη

Κ. Παπανικολάου
Αθήνα

Ε. Παπαστεριάδης
Αθήνα

Ι. Παρασκευαΐδης
Αθήνα

Φ. Παρθενάκης
Ηράκλειο

Γ. Παρχαρίδης
Θεσσαλονίκη

Στρ. Παττακός
Αθήνα

Γ. Παυλίδης
Αθήνα

Α. Πιπιλής
Αθήνα

Χ. Πίτσαβος
Αθήνα

Α. Πίτσης
Θεσσαλονίκη

Α. Πίτσης
Θεσσαλονίκη

Ν. Πρωτονοτάριος
Νάξος

Βλ.Ν. Πυργάκης
Κόρινθος

Σ. Ρόκας
Αθήνα

Γ. Σακαντάμης
Θεσσαλονίκη

Ε. Σημαντηράκης
Ηράκλειο

Δ. Σιδερός
Ιωάννινα

Δ. Σιώνης
Αθήνα

Ε. Σκαλίδης
Ηράκλειο

Π. Σκουφάς
Αθήνα

Ε. Σμπαρούνη
Αθήνα

Σ. Σταματελόπουλος
Αθήνα

Κ. Τεντολούρης
Αθήνα

Π. Τούτουζας
Αθήνα

Α. Τρίκας
Αθήνα

Φ. Τρουποσκιάδης
Λάρισα

Γ. Φιλιππάτος
Αθήνα

Σ. Φούσσας
Αθήνα

Ε. Χατζηνικολάου
Αλεξανδρούπολη

Δ. Χατσέρας
Αλεξανδρούπολη

Δ. Χατσέρας
Αλεξανδρούπολη

ΗΗJC

ΔΙΕΙΚΗΤΙΚΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΣ

Πρόεδρος

ΒΛ. Ν. ΠΥΡΓΑΚΗΣ

Αντιπρόεδρος

Γ. ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ

τ. Πρόεδρος

Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΕΣ

Γραμματέας

Γ. ΦΙΛΙΠΠΑΤΕΣ

Ταμίας

Γ. ΚΩΧΙΑΔΑΚΗΣ

Σύμβουλοι

Ι. ΒΛΑΣΕΡΕΣ

Α. ΚΡΑΝΙΔΗΣ

Γ. ΜΠΕΜΠΕΤΗΣ

Κ. ΤΣΙΕΥΦΗΣ

Εκπρόσωπος

Ειδικευομένων

Γ. ΒΑΜΒΑΚΕΥ

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

231 Ιδιοπαθής Υποτροπιάζουσα Περικαρδίτιδα: Αναζητώντας το Μίτο της Αριάδνης

Γ. Λάζαρος, Χ. Βλαχόπουλος, Χ. Στεφανάδης

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

239 Η Θεραπεία της Κατάθλιψης σε Ηλικιωμένους με Καρδιαγγειακή Πάθηση: Ερευνητικά Δεδομένα και Μελλοντικές Προοπτικές

Α. Στεφανάτου, Ν. Κουρής, Ι. Λεκάκης

Η θεραπεία της κατάθλιψης σε ασθενείς άνω των 65 ετών αποτελεί πρόκληση στον τομέα των καρδιαγγειακών παθήσεων. Για την παρούσα ανασκόπηση αναζητήθηκαν έρευνες δημοσιευμένες από το 1998-2008 στις βάσεις δεδομένων PubMed και PsychInfo με συγκεκριμένα κριτήρια αναζήτησης. Παρουσιάζονται οι πιθανές δυσκολίες στη διάγνωση της κατάθλιψης, οι παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί που αφορούν και στην καρδιαγγειακή λειτουργία, οι στόχοι για την παράλληλη αντιμετώπιση των δύο καθώς και η ερευνητική προσπάθεια συσχέτισης τους με τον δείκτη θνησιμότητας.

252 Αυξημένα Επίπεδα Γευρικού Οξέος στην Κολπική Μαρμαρυγή

Κ.Π. Λέτσας, Π. Κοραντζόπουλος, Γ.Σ. Φιλιππάτος, Κ.Κ. Μίχας, Β. Μάρκου, Γ. Γαβριελάτος, Μ. Εφραιμίδης, Α. Σιδέρης, Φ. Καρδαράς

Μελετήθηκαν τα επίπεδα ουρικού οξέος σε 45 ασθενείς με παροξυσμική κολπική μαρμαρυγή (ΚΜ), σε 41 ασθενείς με μόνιμη ΚΜ και σε 48 υγιή άτομα. Συσχετίστηκαν με την παρουσία ΚΜ: η ηλικία, η υπέρταση, η χρήση β-αναστολέα, το χαμηλό κλάσμα εξώθησης αριστερής κοιλίας (ΚΕΑΚ), η αυξημένη διάμετρος αριστερού κόλπου καθώς και τα επίπεδα της C-αντιδρώσας πρωτεΐνης (CRP). Συμπερασματικά, καταδείξαμε συσχέτιση ανάμεσα στα επίπεδα ουρικού οξέος και μόνιμης ΚΜ. Επίσης, η αύξηση του ουρικού οξέος πιθανόν σχετίζεται με το φορτίο της ΚΜ. Αναμφισβήτητα, μεγαλύτερες μελέτες πρέπει να εξετάσουν περαιτέρω αυτή τη δυνητική συσχέτιση.

258 Τα Επίπεδα του Εγκεφαλικού Νατριουρητικού Πεπτιδίου Τροποποιούν τη Σχέση Μεταξύ Κάθαρσης Κρεατινίνης και Εμφάνισης Συστολικής Δυσλειτουργίας της Αριστερής Κοιλίας σε Ασθενείς με οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο

Χ. Χρυσόχου, Π. Αγγελόπουλος, Χ. Πίτσαβος, Γ. Μεταλληνός, Ε. Τσιάμης, Δ. Παναγιωτάκος, Χ. Στεφανάδης

Στην παρούσα μελέτη έγινε μια προσπάθεια να μελετηθεί εάν η νεφρική δυσλειτουργία αποτελεί έναν ανεξάρτητο προγνωστικό δείκτη εμφάνισης συστολικής δυσλειτουργίας της αριστερής κοιλίας σε ασθενείς μετά από οξύ στεφανιαίο σύνδρομο. Η πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης ανέδειξε ότι η αύξηση των επιπέδων κάθαρσης κρεατινίνης κατά 10 μονάδες αυξάνει την πιθανότητα εμφάνισης συστολικής δυσλειτουργίας της αριστερής κοιλίας κατά 8% (95%CI ανά 1 μονάδα: 0,986-0,998), μετά από στάθμιση της ανάλυσης για πιθανούς συγχυτικούς παράγοντες. Επίσης τα επίπεδα του εγκεφαλικού νατριουρητικού πεπτιδίου σχετίζονταν αντιστρόφως ανάλογα με τα επίπεδα κάθαρσης κρεατινίνης ($r=-0,378$, $p<0,001$). Όταν τα επίπεδα νατριουρητικού πεπτιδίου ελήφθησαν υπ' όψιν στην ανάλυση, η κάθαρση κρεατινίνης έχασε την συσχέτισή της με την εμφάνιση δυσλειτουργίας της αριστερής κοιλίας. (OR=0,997, 95%CI 0,989-1,005).

ΑΡΘΡΟ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

267 Μυοκαρδιοπάθεια Tako-Tsubo: Το Σύνδρομο της “Ραγισμένης Καρδιάς”

Σ. Κουλούρης, Σ. Παστρωμάς, Δ. Σακελλαρίου, Θ. Κρατημένος, Π. Πιπερόπουλος, Α.Σ. Μανώλης

Η κλινική εικόνα της μυοκαρδιοπάθειας Tako-Tsubo ή μυοκαρδιοπάθεια από stress μοιάζει πολύ με την εικόνα οξέος στεφανιαίου συνδρόμου και περιλαμβάνει οπισθοστερνικό άλγος, ισχαιμικές αλλοιώσεις του διαστήματος ST στο ΗΚΓ, μικρή αύξηση των καρδιακών ενζύμων και συστολική δυσλειτουργία της κορυφής και/ή του μέσου μεσοκοιλιακού διαφράγματος της αριστερής κοιλίας. Συνήθως έπεται ενός οξέος στρεσογόνου ερεθίσματος και έχει καλή πρόγνωση με πλήρη αποκατάσταση της καρδιακής λειτουργίας μερικές εβδομάδες αργότερα.

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

276 Στένωση Πνευμονικής με Εξαιρετικά Υψηλή Κλίση Πίεσης σε νέο Άνδρα

Omer Uz, Omer Yiginer, Mustafa Aparci, Zafer Isilak

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

278 Ω Ρόλος της Carpecitabine στην Πρόκληση Σπασμού των Στεφανιαίων Αρτηριών

Ε. Τσιάμης, Α. Συνετός, Χ. Στεφανάδης

Η Carpecitabine είναι ένας νεότερος χημειοθεραπευτικός παράγοντας με υψηλή ειδικότητα σε ευαίσθητους όγκους. Παρουσιάζουμε ένα περιστατικό κατά το οποίο, ο ασθενής μετά από χρήση Carpecitabine κατά του όγκου του κόλου και του ορθού, προσήλθε στην κλινική λόγω ασταθούς στηθάγχης με ηλεκτροκαρδιογραφικές αλλοιώσεις ενδεικτικές για μυοκαρδιακή ισχαιμία. Η απουσία στένωσης στις στεφανιαίες αρτηρίες όπως διαπιστώθηκε από την στεφανιογραφία απέκλεισε την αθηρωσκληρωτική στεφανιαία νόσο. Η παρουσία σπασμού των στεφανιαίων αρτηριών, αν και δεν ήταν εμφανής κατά τη διάρκεια της στεφανιογραφίας, είναι το πιο πιθανό αίτιο των συμπτωμάτων του ασθενούς.

282 Επιτυχής Αγγειοπλαστική με Επικεκαλυμμένο Stent στη Δεξιά Στεφανιαία Αρτηρία Ασθενούς με Δεξιοκαρδία

Κ. Τσιούφης, Δ. Χατζής, Ι. Καλλικάζαρος, Χ. Στεφανάδης

Περιγράφουμε την περίπτωση επιτυχούς αγγειοπλαστικής στη δεξιά στεφανιαία αρτηρία ασθενούς με δεξιοκαρδία. Παρόλο που η επεμβατική αντιμετώπιση αυτού του είδους των ασθενών ακολουθεί σε γενικές γραμμές τους συμβατικούς κανόνες, υπάρχουν ωστόσο ορισμένα ζητήματα τεχνικής τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε αυτή την ειδική κατηγορία.

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

285 Η Ασπιρίνη στην Πρωτογενή Πρόληψη

Βλ. Ν. Πυργάκης

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

287 Το Μέλλον της Υπερηχοκαρδιογραφίας

Χ. Στεφανάδης